

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

บทนี้จะกล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติการสอนของครูสอนศาสนาอิสลามตามแนวทางของท่านเราะฮูล ﷺ ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการปฏิบัติการสอนของครูสอนศาสนาอิสลามตามแนวทางของท่านเราะฮูล ﷺ ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1 จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา วิชาที่สอน ประสบการณ์ในการสอน และขนาดโรงเรียน
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะและแนวทางการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติการสอนของครูสอนศาสนาอิสลามตามแนวทางของท่านเราะฮูล ﷺ ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูที่สอนวิชาศาสนาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1 จำนวน 23 โรงเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ เกรจซี่และมอร์แกน (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2549 : 51) ประชากรของครูผู้สอนจากจำนวน 922 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 279 คน

2. เครื่องมือในการวิจัย

1) รูปแบบของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามดังรายละเอียดต่อไปนี้

แบบสอบถาม มีทั้งหมด 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนของครูสอนศาสนาอิสลามตามแนวทางการสอนของท่านเราะฮูล ﷺ ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1 2 ด้านคือ วิธีสอนสอนของท่านเราะฮูล ﷺ และด้านเทคนิคการสอนของท่านเราะฮูล ﷺ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Open ended Questions) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะและแนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนตามแนวทางของท่านเราะฮูล ﷺ ของครูสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1

2) วิธีการสร้างเครื่องมือ

วิธีสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้ คือ

1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2) กำหนดประเด็นและกรอบแนวคิดที่ต้องการสร้างแบบสอบถาม

3) สร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีเนื้อหาในการสอบถาม ในประเด็นที่มุ่งสอบถามในเรื่องการปฏิบัติการสอนตามแนวทางของท่านเราะฮูล ﷺ ของครูสอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1 ในด้านวิธีการสอนของท่านเราะฮูล ﷺ

4) นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์และให้ข้อเสนอแนะมาแก้ไขปรับปรุง

5) นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสอน จำนวน 2.ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น และคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าความตรง ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนพิจารณาความเห็นและลงคะแนน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540: 116-117)

6) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายแล้ว ไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ประมาณ 30 คน

7) นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาตรวจสอบให้คะแนนและหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบัค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 125-126)

8) นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขคุณภาพของเครื่องมืออีกครั้ง เพื่อความสมบูรณ์จากข้อบกพร่องที่พบจากการตอบของกลุ่มตัวอย่าง

9) จัดทำแบบสอบถามให้เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1 ดำรวจรายชื่อ สถานที่ตั้ง โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1

2 ทำเรื่องขอหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากภาควิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ไปยังโรงเรียนที่จะทำการเก็บข้อมูล

3 ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวไปยังโรงเรียนที่จะทำการเก็บข้อมูล เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมแบบสอบถาม รวมทั้งดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหาร

4 ผู้วิจัยนำผลการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ รวมทั้งข้อมูลจากการสัมภาษณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

4) การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้
 ค่าร้อยละเพื่อนำมาประกอบการอภิปรายผลในการศึกษาค้นคว้า

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนของครูสอนศาสนาอิสลามตาม
 แนวทางของท่านเราะฮูลุลลอฮ์ ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต
 1 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางปรับปรุงแก้ไขการ
 ปฏิบัติการสอนของครูสอนศาสนาอิสลามตามแนวทางของท่านเราะฮูลุลลอฮ์ ในโรงเรียนเอกชน
 สอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 วิเคราะห์โดยวิธีการสังเคราะห์ความคิดเห็นที่มี
 ความหมายคล้ายคลึงกัน แล้วหาค่าความถี่เพื่อนำมาประกอบการอภิปรายผล

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนตามแนวทางของท่านเราะฮูลุลลอฮ์
 ของครูสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1
 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ระดับการปฏิบัติการสอนของครูสอนศาสนาอิสลามตามแนวทางของท่านเราะ
 ฮูลุลลอฮ์ ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1

1.1 ด้านวิธีการสอน ครูสอนวิชาศาสนาอิสลามมีการปฏิบัติการสอนตามแนวทาง
 ของท่านเราะฮูลุลลอฮ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าการสอนแบบ
 บรรยาย การสอนแบบใช้คำถาม และการสอนแบบตั้งคำถามและตั้งสืบริวมอยู่ในระดับมาก ส่วนการ
 สอนแบบสาธิต และการสอนแบบอภิปรายอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ด้านเทคนิคการสอน ครูสอนวิชาศาสนาอิสลามมีการปฏิบัติการสอนตาม
 แนวทางของท่านเราะฮูลุลลอฮ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่
 ในระดับมาก ยกเว้นเทคนิคการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติการสอนของครูสอนศาสนาอิสลามตามแนวทางของท่านเราะฮะตุล^ﷺ ในเขตพื้นที่การศึกษาระยะลา เขต 1 ที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษา วิชาที่สอน ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียนต่างกัน

2.1 ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติการสอนของครูสอนศาสนาอิสลามตามแนวทางของท่านเราะฮะตุล^ﷺ ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษาระยะลา เขต 1 ที่มีเพศต่างกัน ด้านวิธีการสอนและด้านเทคนิคการสอน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติการสอนของครูสอนศาสนาอิสลามตามแนวทางของท่านเราะฮะตุล^ﷺ ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษาระยะลา เขต 1 ที่มีอายุต่างกัน ด้านวิธีการสอน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การสอนแบบบรรยาย และการสอนแบบสาธิตไม่แตกต่างกัน ส่วนการสอนแบบอภิปราย การสอนแบบใช้คำถาม และการสอนแบบตั้งคำถามและตั้งข้อสงสัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านเทคนิคการสอน โดยภาพรวมและรายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติการสอนของครูสอนศาสนาอิสลามตามแนวทางของท่านเราะฮะตุล^ﷺ ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษาระยะลา เขต 1 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ด้านวิธีการสอน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นการสอนแบบตั้งคำถามและตั้งข้อสงสัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนด้านเทคนิคการสอน พบว่าโดยภาพรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน

2.4 ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติการสอนของครูสอนศาสนาอิสลามตามแนวทางของท่านเราะฮะตุล^ﷺ ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษาระยะลา เขต 1 ที่มีวิชาที่สอนต่างกัน ด้านวิธีการสอน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นการสอนแบบตั้งคำถามและตั้งข้อสงสัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านเทคนิคการสอน โดยภาพรวมและรายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5 ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติการสอนตามแนวทางของท่านเราะฮะตุล^ﷺ ของครูสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษาระยะลา เขต 1 ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.6 ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติการสอนตามแนวทางของท่านเราะฮะตุล^ﷺ ของครูสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษาระยะลา เขต 1 ที่สอนอยู่ในขนาดโรงเรียนต่างกัน ด้านวิธีการสอน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นการสอนแบบใช้คำถามไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านเทคนิคการสอนโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เทคนิคการสอนโดยสร้างความเป็นมิตรกับผู้เรียน และ เทคนิคการสอนแบบค่อยเป็นค่อยไปที่ละขั้นตอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย การปฏิบัติการสอนตามแนวทางของท่านเราะฮูล ร.ฮ. ของครูสอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นสำคัญในการอภิปรายผล ดังนี้

1. ระดับการปฏิบัติการสอนตามแนวทางของท่านเราะฮูล ร.ฮ. ของครูสอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฮอซาลี บินล่าเต๊ะ (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง หลักการจัดการศึกษาอิสลามของผู้บริหารและครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี พบว่า หลักการจัดการศึกษาอิสลามของครูอิสลามศึกษาใน 3 ด้าน คือ คุณลักษณะของครูในทัศนะอิสลาม ด้านจรรยาบรรณของครูอิสลามศึกษา และด้านรูปแบบและวิธีการสอน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ซากิเราะห์ เจ๊ะแหว (2552: บทคัดย่อ) ศึกษา พฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาสเขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกรายการ ยกเว้น ด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรนนท์ พันฉลาด(2552: บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี พบว่า ประสิทธิภาพการสอน ได้แก่ ด้านคุณลักษณะของครู ความรู้ความสามารถในการสอน ความสามารถในการใช้สื่อการสอน การเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ และการวัดและประเมินผลของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชัลมา หีมอาด้า(2553: บทคัดย่อ) ศึกษาการใช้หลักจิตวิทยาการศึกษาอิสลามในกระบวนการสอนของครูอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี พบว่า พฤติกรรมการใช้หลักจิตวิทยาการศึกษาอิสลามในกระบวนการสอนของครูอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี ในขั้นตอนการเตรียมการสอน ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน และขั้นสรุปและประเมินผล การสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สปีชัน แชนา(2553: บทคัดย่อ) ศึกษาการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบจังหวัดนราธิวาส พบว่า ระดับการปฏิบัติการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสองระบบจังหวัดนราธิวาส โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันภาครัฐและเอกชนต่างก็ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนของครู ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของนโยบายที่กำหนดให้ผู้ที่จะประกอบวิชาชีพครูนั้นต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ส่วนครูที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาทางด้านศึกษาศาสตร์โดยตรง ก็ให้มีการเรียนวิชาชีพครูเพิ่มเติม ตลอดจนการแข่งขันทางการศึกษาที่สูงขึ้น ส่งผลให้โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเกิดการพัฒนาตัวเองในทุกๆด้าน โดยเฉพาะด้านครูผู้สอน ไม่ว่าจะเป็นการจัดโครงการอบรมพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษา เป็นต้น

2. ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติการสอนตามแนวทางของท่านเราะสุลI ของครูสอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1 ที่มี เพศ อายุ วุฒิการศึกษา วิชาที่สอน ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียนต่างกัน

2.1 ครูสอนศาสนาอิสลามที่มีเพศ รายวิชาที่สอน วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีการปฏิบัติการสอนตามแนวทางของท่านเราะสุลﷺ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจริญศรี สิดิ(2545:85) ที่ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถภาพการสอนของครูมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตการศึกษา 2 ตามการประเมินของนักเรียน พบว่า ครูชายและหญิงมีสมรรถภาพการสอน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัมมัดซาคี มาหามะ (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพการดำเนินการจัดการเรียนการสอนภาษาอาหรับในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามอำเภอเมือง จังหวัดยะลา พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินการจัดการเรียนการสอนภาษาอาหรับในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ที่มีตัวแปรเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน ต่างกัน มีทัศนะไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะครูอิสลามศึกษาส่วนใหญ่เริ่มมีการตื่นตัว มีการกระตือรือร้น มีจิตวิญญาณของความเป็นครูอิสลามศึกษาสูง และปัจจุบันครูสภาได้ออก

กฎระเบียบสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูจึงทำให้ครูอิสลามศึกษาที่มีเพศต่างกันมีการปฏิบัติการสอนไม่แตกต่างกัน ตลอดจนเพศไม่ใช้ตัวแปรสำคัญที่จะมาเป็นตัวกำหนดการปฏิบัติการสอน ปัจจุบันไม่ว่าจะเพศหญิงหรือชายล้วนมีสิทธิเท่าเทียมกันในการได้รับการศึกษา การได้รับการพัฒนา การเข้าร่วมสัมมนาต่างๆ รวมถึงได้รับการเข้าถึงแหล่งบริการศึกษาค้นคว้าต่างๆ

2.2 ครูสอนศาสนาอิสลามที่มีอายุ ระยะเวลา โรงเรียน ต่างกัน มีการปฏิบัติการสอนตามแนวทางของท่านเราะฮูล ﷺ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ

จากผลการวิจัยอาจเป็นเพราะว่า ครูสอนวิชาศาสนาที่มีอายุต่างกันย่อมมีวิถีคิด วิเคราะห์สังเคราะห์ที่ไม่เหมือนกัน โดยเฉพาะประสบการณ์ที่ได้รับการสั่งสมมาเป็นระยะเวลานานก็จะส่งผลให้มีการปฏิบัติการสอนที่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านด้านเทคนิคการสอนของท่านเราะฮูล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับในด้านเทคนิคการสอนถือว่าสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะต้องอาศัยความสามารถพิเศษหรือเทคนิคพิเศษที่แต่ละคนมีต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นเทคนิคการพูดเพื่อให้เกิดการเข้าใจ สามารถโน้มน้าวผู้เรียนได้ เทคนิคการสร้างความเป็นมิตรกับผู้เรียนต่างๆ เหล่านี้ ซึ่งต้องยอมรับว่าคนเราย่อมแตกต่างกันไป จึงส่งผลให้ครูอิสลามศึกษาที่มีอายุต่างกันมีการปฏิบัติการสอนแตกต่างกัน สำหรับครูอิสลามศึกษาที่มีประสบการณ์มีการปฏิบัติการสอนไม่แตกต่างกันอาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันครูผู้สอนต่างก็ผ่านการอบรมประกอบวิชาชีพทางการศึกษาซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนาตัวเองในการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนครูผู้สอนเริ่มมีความตระหนักและให้ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนซึ่งอาจจะมาจากหลากหลายเหตุผลประกอบ อาทิเช่น การตื่นตัวและการต้องการที่จะพัฒนาตัวเองเพื่อให้เท่าทันกับการศึกษาสมัยใหม่หรือจากการที่ต้องมีการประเมินความก้าวหน้าในหน้าที่จากทางโรงเรียน เป็นต้น ในส่วนของครูอิสลามศึกษาที่สอนในรายวิชาต่างกันมีการปฏิบัติการสอนไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าโดยภาพรวมแล้วการจัดการเรียนการสอนในด้านอิสลามศึกษามีรูปแบบและเทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่เหมือนกัน การได้รับการถ่ายทอดการอบรมหรือการพัฒนาศักยภาพร่วมกันเพราะอยู่ในบริบทเดียวกัน เหล่านี้เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ครูสอนวิชาศาสนาที่สอนวิชาต่างกันมีการปฏิบัติการสอนไม่แตกต่างกัน ในส่วนของครูอิสลามศึกษาที่สอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน การวิจัยเป็นเพราะว่าขนาดโรงเรียนต่างกันย่อมระบบ โครงสร้าง กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ต่างกัน โรงเรียนขนาดใหญ่ย่อมมีการแข่งขันที่สูงย่อมส่งผลให้โรงเรียนต้องมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ตลอดจนโรงเรียนเรียนขนาดใหญ่ความเอื้ออำนวยในด้านต่างๆที่พร้อม ไม่ว่าจะเป็นอุป

การณ์ ห้องเรียน นวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน ฯลฯ สิ่งต่างๆเหล่านี้ย่อมส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนของครูสอนวิชาศาสนาที่สอนอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันให้มีความแตกต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษาอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ดังต่อไปนี้

1. ควรจัดให้มีการอบรม สัมมนาครูสอนศาสนาอิสลามทั้ง 2 ด้านดังกล่าวเพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้ครูสอนศาสนาอิสลามได้มีการพัฒนาบทบาทหน้าที่ให้เหมาะสมถูกต้อง อันจะส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ควรจัดให้มีการวัดและประเมินผลผู้เรียนในระดับ อำเภอ เขตพื้นที่ จังหวัดและระดับชาติเพื่อให้ทราบถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอิสลามศึกษา และนำผลที่ได้ไปปรับปรุงและพัฒนาอิสลามศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป
3. ควรกำหนดวิชาตรียะฮ์ อยู่เป็นหลักสูตรอิสลามศึกษา ทั้งนี้เพื่อจะได้พัฒนาวิธีสอนและเทคนิคการสอนตามแบบฉบับของท่านเราะฮูล ﷺ ที่ได้ทำการสอน ทั้งนี้เพื่อให้ประโยชน์โดยตรงต่อผู้เรียนอิสลามศึกษาต่อไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการจัดทำวิทยานิพนธ์ครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยโดยการเจาะลึกหรือใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้มีการเข้าถึงข้อมูลรายละเอียดข้อเท็จจริงที่ลึกมากขึ้น
2. ควรศึกษาการปฏิบัติการสอนตามแนวทางของท่านเราะฮูล ﷺ ของครูสอนศาสนาอิสลาม โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่หลากหลาย เช่น เพิ่มการศึกษาจากทัศนะของผู้เรียน
3. ควรศึกษาเปรียบเทียบการปฏิบัติการสอนตามแนวทางของท่านเราะฮูล ﷺ ระหว่างครูสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามกับวิทยากรอิสลามศึกษา

4. ควรศึกษาเปรียบเทียบการปฏิบัติการสอนตามแนวทางของท่านเราะสุล ﷺ ของ
ครูสอนศาสนาอิสลามใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษาระยะลา เขต 1 กับ
เขตอื่นๆ หรือกับจังหวัดอื่นๆ